

Eiropas Sociālā fonda projekta iesnieguma veidlapa

Projekta nosaukums:	„Izglītojamo ar funkcionāliem traucējumiem atbalsta sistēmas izveide”
---------------------	---

Darbības programmas 2007. - 2013.gadam nosaukums:	„Cilvēkresursi un nodarbinātība”
Prioritātes numurs un nosaukums:	1.2. „Izglītība un prasmes”
Pasākuma numurs un nosaukums:	1.2.2. „Mūžizglītības attīstība un izglītībā un mūžizglītībā iesaistīto institūciju rīcībspējas un sadarbības uzlabošana”
Aktivitātes numurs un nosaukums:	1.2.2.4. „Izglītības pieejamības nodrošināšana sociālās atstumtības riskam pakļautajiem jauniešiem un iekļaujošas izglītības attīstība”
Apakšaktivitātes numurs un nosaukums:	1.2.2.4.1. „Iekļaujošas izglītības un sociālās atstumtības riskam pakļauto jauniešu atbalsta sistēmas izveide, nepieciešamā personāla sagatavošana, nodrošināšana un kompetences paaugstināšana”
Projekta iesniedzējs:	Valsts izglītības satura centrs

Aizpilda atbildīgā iestāde /sadarbības iestāde:

Projekta identifikācijas Nr.:	____/____/____/____/____/____/____/____
Projekta iesniegšanas datums:	____/____/____

Projektu atlases veids:

ierobežota atklāta

2. SADAĻA – PROJEKTA APRAKSTS

2.1. Kopsavilkums par Eiropas Sociālā fonda projekta ietvaros veicamajām darbībām (minētā informācija Informācijas atklātības likumā noteiktajā kārtībā un apjomā būs pieejama pēc tam, kad būs stājies spēkā lēmums par Eiropas Savienības fonda projekta iesniegumu) *(ne vairāk kā 1500 rakstu zīmes)*:

Projekta mērķis ir veidot atbalsta sistēmu izglītojamo ar funkcionāliem traucējumiem (speciālām vajadzībām) kvalitatīvas izglītības nodrošināšanai, sekmējot viņu iekļaušanos sabiedrībā. To īsteno sadarbībā ar izglītības iestādēm, augstskolām, pašvaldībām un nevalstiskām organizācijām.

Ar trīs Latvijas augstskolu, kurās īsteno speciālās izglītības pedagogu sagatavošanas studiju programmas, atbalstu projekta laikā plānots nodrošināt Speciālās izglītības laboratoriju pakalpojumus. Minēto pakalpojumu veikšanai trīs augstskolu mācībspēki, kuru darbs ir tieši saistīts ar speciālās izglītības skolotāju studiju programmu īstenošanu, izveidos personu kolektīvu (turpmāk – Speciālās izglītības laboratorija), kas veiks projektā paredzētos uzdevumus. Speciālās izglītības laboratorijas veiks izpēti par situāciju Latvijā izglītības nodrošināšanā izglītojamiem ar funkcionāliem traucējumiem – par to, kādus skolēnu izpētes instrumentus pedagogi, psihologi, logopēdi un speciālie pedagogi izmanto skolēna speciālo vajadzību diagnosticēšanai, kādi mācību un metodiskie līdzekļi tiek izmantoti, vai tie ir atbilstoši skolēnu speciālajām vajadzībām, kādas ir pedagogu profesionālās pilnveides vajadzības, cik informēti ir vecāki par sava bērna funkcionālajiem traucējumiem u.c. Iegūtā informācija tiks izmantota, lai uzlabotu pedagogu sagatavošanas un profesionālās pilnveides programmas, izstrādātu izglītojamā traucējuma veidam atbilstošus mācību, metodiskos un diagnostikas materiālus, nodrošinātu informāciju vecākiem, kuru ģimenēs ir bērns ar funkcionāliem traucējumiem. Speciālās izglītības laboratorijas sadarbībā ar izglītības iestādēm veiks projekta ietvaros izstrādāto materiālu aprobāciju.

Tiks pilnveidota pedagogu un pašvaldību pedagoģiski medicīnisko komisiju speciālistu profesionālā kapacitāte, nodrošinot viņus ar pedagoģiskās un psiholoģiskās izpētes instrumentiem savlaicīgai mācīšanās traucējumu konstatācijai un korekcijas pasākumu uzsākšanai.

Lai iepazītos ar jaunākajām zinātniskajām atziņām iekļaujošas izglītības jomā un jaunākajām tendencēm iekļaujošas izglītības īstenošanā izglītojamiem ar funkcionāliem traucējumiem, tiks nodrošināta sadarbība ar Eiropas speciālās izglītības attīstības aģentūru (turpmāk – Aģentūra), piedaloties Aģentūras rīkotajos pasākumos par izglītības iespēju nodrošināšanu izglītojamiem ar funkcionāliem traucējumiem un informējot Aģentūru par to, kā Aģentūras projektos iegūtās atziņas tiek ieviestas un īstenotas izglītības procesā Latvijā.

Republikas pilsētās tiks veidoti iekļaujošas izglītības atbalsta centri. Šie centri nodrošinās atbalsta sistēmas funkciju īstenošanu, kura ietvers divus aspektus – individuālo atbalstu izglītojamam ar speciālajām vajadzībām – izglītojamo spēju un attīstības līmeņa diagnosticēšanu, atbalsta pasākumu izvēli, individuālo izglītības plānu mērķu izstrādi, speciālistu konsultācijas individuālam izglītojamam par attīstības traucējuma kompensācijas stratēģijām u.c. – un institucionālo atbalstu izglītības iestādēm, aprūpes centriem, pašvaldībām par to, kā strādāt ar konkrētiem izglītojamiem, kuriem ir funkcionāli traucējumi un rodas problēmas izglītības procesā. Centri veicinās un pilnveidos sadarbību ar ģimenes ārstiem un sociālās palīdzības dienestiem, ārstnieciskajām iestādēm. Centros tiks veidota vienota datu bāze ar Valsts pedagoģiski medicīnisko komisiju, kurā tiks uzkrāta informācija par skolēniem, kas apmeklējuši komisiju un viņiem ieteiktajām izglītības programmām un atbalsta pasākumiem. Projekta rezultātā ap 700 Latvijas izglītības iestāžu un pašvaldību pedagoģiski medicīnisko komisiju būs saņēmušas mācību un metodiskos materiālus (izglītības iestādes) un psiholoģiskās izpētes instrumentus (pašvaldību pedagoģiski medicīnisko komisiju speciālisti), izglītojamie ar garīgās attīstības traucējumiem – mācību līdzekļus, izveidota iekļaujošas izglītības atbalsta sistēma, paaugstināta sabiedrības izpratne par iekļaujošas izglītības jautājumiem.

Projekta attiecināmo izmaksu kopsumma ir 2 061 823 lati, no tās ESF līdzfinansējums 1 752 550 lati un 309 273 lati valsts budžeta līdzfinansējums. Plānotais īstenošanas ilgums 33 mēneši.

2.2. Projekta īstenošanas vieta:

Lūdzam norādīt:

Projekta īstenošanas vietas adrese (ja iespējams norādīt):	
Pašvaldība:	

Plānošanas reģions (atzīmēt):	Kurzeme	X
	Latgale	X
	Zemgale	X
	Vidzeme	X
	Rīga	X
Administratīvā vienība (atzīmēt):	Rīgas pilsēta	X
	Visa Latvija	X

2.3. Projekta klasifikācija (lūdzam norādīt projekta saturam atbilstošo NACE 2.red. saimniecisko darbību statistiskās klasifikācijas kodu):

84.12	Veselības aprūpes, izglītības, kultūras un citu sociālo pakalpojumu nodrošināšanas koordinēšana, izņemot sociālo apdrošināšanu
<i>kods</i>	<i>nosaukums</i>

2.4. Norādīt projekta nepieciešamības pamatojumu jeb sniegt konstatētās problēmas aprakstu (ne vairāk kā 3000 rakstu zīmes):

Latvijā šobrīd vēl nav izveidota vienota atbalsta sistēma izglītojamiem ar speciālām vajadzībām, lai nodrošinātu iekļaujošu izglītības vidi, kurā atbilstošu izglītību iegūtu ikviens izglītojams. Sabiedrībai trūkst izpratnes par iekļaujošas izglītības nepieciešamību.

Izglītojamo skaits Latvijā jau vairākus gadus turpina samazināties, tomēr speciālās izglītības iestādēs izglītojamo skaits samazinās proporcionāli mazāk. Veselības statistikas un medicīnas tehnoloģiju valsts aģentūras apkopotie dati liecina, ka izglītojamo veselības stāvoklis pasliktinās. Izglītojamie ar speciālām vajadzībām nākotnē kļūs par pieaugušajiem ar speciālām vajadzībām, tādēļ savlaicīga šo cilvēku integrēšana sabiedrībā dos pozitīvu ieguldījumu gan viņu, gan visas sabiedrības dzīves kvalitātes uzlabošanā, un pirmais solis ceļā uz iekļaujošu sabiedrību ir iekļaujoša izglītības sistēma.

Šobrīd Latvijā speciālo izglītību var iegūt speciālās izglītības iestādēs, vispārējo izglītības iestāžu speciālajās klasēs vai vispārīzglītojošajās klasēs - iekļaujošā vidē.

Latvijā darbojas 63 speciālās skolas, 42 no tām – izglītojamiem ar garīgās attīstības traucējumiem. Šo skolu nošķirtais institucionālais modelis neveicina visu dzīvei sabiedrībā nepieciešamo prasmju iegūvi. Savukārt vispārējo izglītības iestāžu izglītojamie neiegūst pieredzi, kas veicinātu izpratni par cilvēkiem ar speciālām vajadzībām.

Latvijā nav veikta zinātniski pamatota analīze par vajadzībām speciālās izglītības jomā. Vairums konceptu ir pārņemti no Krievijas un atsevišķi no rietumvalstīm bez sistēmiski pārdomātas pielāgošanas, līdz ar to kavējas mūsdienīgas mācību satura un metodikas izstrāde.

Psihologiski pedagoģisko palīdzību pirmsskolas vecumā saņem nedaudz izglītojamo. Speciālistu redzeslokā bērns nonāk novēloti – galvenokārt, uzsākot mācības skolā vai pirmsskolas izglītības iestādē.

Atbilstoši sagatavotu un ieinteresētu pedagogu trūkums pirmsskolas un sākumskolas posmā, lai identificētu izglītojamos ar mācīšanās traucējumiem un veiktu atbilstošus korekcijas pasākumus, nereti ir cēlonis skolēnu nesekmībai. Šķērslis iekļaujošas izglītības īstenošanai bieži vien ir arī pedagogu nepietiekama sagatavotība darbam ar izglītojamiem ar speciālām vajadzībām.

Pašvaldību pedagoģiski medicīnisko komisiju speciālistiem nav atbilstošu, Latvijas situācijai pielāgotu psiholoģiskās diagnostikas instrumentu, lai precīzi noteiktu mācīšanās traucējumus.

Atbalsta sistēmas kvalitatīvai darbībai trūkst instrumentu, ar kuriem strādāt, lai savlaicīgi un vispusīgi noteiktu attīstības traucējumus. Speciālisti izmanto dažādus testus un metodes, kurus bieži nevar savā starpā salīdzināt, tādējādi radot situāciju, ka dažādi speciālisti testu rezultātus interpretē atšķirīgi.

Valstī nav konsultatīvo dienestu, kas nodrošinātu nepieciešamo informāciju vecākiem un pedagogiem, kā strādāt ar izglītojamo, ņemot vērā viņa konkrēto speciālo vajadzību.

Izglītojamiem ar garīgās attīstības traucējumiem nav pieejami moderni mācību līdzekļi un materiāli.

Izglītojamie ar garīgās attīstības traucējumiem netiek pienācīgi sagatavoti darba dzīvei un dzīvei sabiedrībā, jo izglītības iestādē viņiem bieži nav iespējas apgūt elementāras darba iemaņas.

Eiropas Savienības dalībvalstīs ir vērā ņemama pieredze iekļaujošas izglītības īstenošanā, kuru analizē un apkopo labo pieredzi Eiropas speciālās izglītības attīstības aģentūra. Lai pilnveidotu izglītības procesu izglītojamiem ar funkcionāliem traucējumiem, pedagogu sagatavošanas studiju programmas un agrīnās intervences pasākumus ir nepieciešams pārņemt Eiropas valstu labās prakses pieredzi un pielāgot to Latvijas vajadzībām, piedaloties Eiropas speciālās izglītības attīstības aģentūras darbībā.

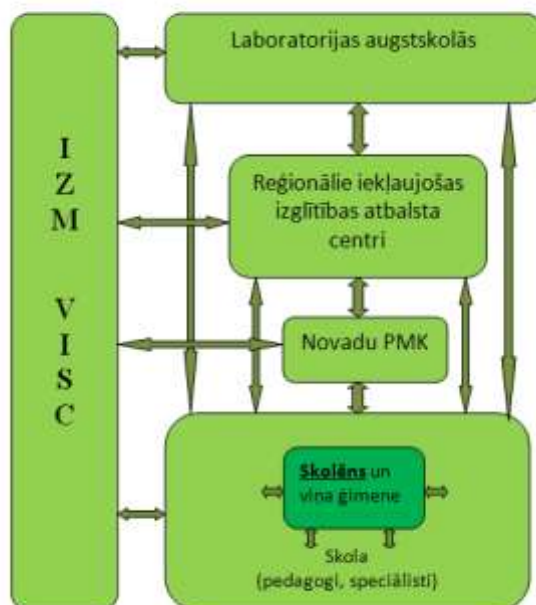
Lai risinātu minētās problēmas ir nepieciešams īstenot pasākumus un darbības,

kas veicinātu iekļaujošas izglītības atbalsta sistēmas attīstību. Saskaņā ar Izglītības attīstības pamatnostādņem 2007.–2013.gadam iekļaujošas izglītības attīstība ir viena no prioritātēm un, izmantojot Eiropas struktūrfondu finansējumu, ir iespējams nodrošināt minētajām problēmām kompleksu risinājumu.

2.5. Sniegt izvēlētās problēmas risinājuma aprakstu (ne vairāk kā 3000 rakstu zīmes):

Veidojot iekļaujošas izglītības atbalsta sistēmu, ir nepieciešams nodrošināt visu ieinteresēto pušu sadarbību. Sk. attēlu.

Izglītojamo ar funkcionāliem traucējumiem atbalsta sistēma

Speciālās izglītības laboratorijas. Ar trīs augstskolu – projekta partneru – Latvijas Universitātes, Rēzeknes Augstskolas, Liepājas Universitātes – atbalstu tiks veidotas Speciālās izglītības laboratorijas, kuras specializēsies konkrētu speciālo vajadzību jomu izpētē, atbilstošas, zinātniski pamatotas mācību metodikas izstrādē. Augstskolu mācībspēki, kuri strādā speciālās izglītības pedagogu sagatavošanas studiju programmās, izveidos kolektīvus, kuri veiks tiem projektā paredzētos uzdevumus.

Laboratorijas, koordinēti sadarbojoties, veiks situācijas izpēti izglītojamo ar funkcionāliem traucējumiem izglītības nodrošināšanā, pilnveidos skolotāju sagatavošanas un izstrādās profesionālās pilnveides programmas.

Projekta partneris – Latvijas Universitāte veiks pedagoģiskās un psiholoģiskās izpētes instrumentu adaptēšanu un standartizēšanu, nodrošinās pedagoģiski medicīnisko komisiju un izglītības iestāžu pedagogu, logopēdu un psihologu sagatavošanu darbam ar izpētes instrumentiem.

Iekļaujošas izglītības atbalsta centri. Speciālās izglītības laboratorijas sadarbosies ar iekļaujošas izglītības atbalsta centriem, kuri tiks izveidoti republikas nozīmes pilsētās uz pašvaldību pedagoģiski medicīniskās komisijas (turpmāk – PMK) bāzes. Šie centri sadarbosies ar novadu PMK Projekta noteiktā reģionā izglītojamo izpētē, sniegs konsultācijas izglītības iestādēm par atbalsta pasākumu izmantošanu, izvērtēs izglītojamo spējas un ieteiks atbilstošu izglītības programmu, kā arī konsultēs vecākus un pedagogus par nepieciešamo atbalsta pasākumu nodrošināšanu bērniem un jauniešiem ar speciālām izglītības vajadzībām.

Novadu pedagoģiski medicīniskās komisijas – veiks izglītojamo pedagoģisko izpēti, nodrošinās psihologa, speciālā pedagoga un logopēda atbalstu izglītības iestādēm skolēnu speciālo vajadzību savlaicīgai diagnostikai un korekcijas pasākumu uzsākšanai. Nodrošinās informāciju iekļaujošas izglītības atbalsta centriem par skolēnu ar speciālām vajadzībām izglītošanu novadā.

Izglītības iestādes. Izglītības iestādes sadarbībā ar vecākiem, sociālajiem dienestiem, ģimenes ārstiem apzinās skolēnu problēmas mācību vielas apgūvē un meklēs atbilstošu risinājumu, sadarbosies ar iekļaujošas izglītības atbalsta centriem un novadu PMK, lai izvērtētu skolēnu mācību grūtību iemeslus, nodrošinās skolēnam mācību procesu, ievērojot atbalsta centru un novada PMK rekomendācijas.

Izglītības iestāžu pedagogi izmantos laboratoriju izstrādātos mācību un metodiskos materiālus mācību procesā un izpētes instrumentus savlaicīgi skolēnu mācīšanās problēmu konstatācijai.

Katrā reģionā 5 izglītības iestādes, kas projekta ietvaros tiks piesaistītas kā partneri, darbosies kā Speciālās izglītības laboratoriju atbalsta iestādes. Šīs izglītības iestādes aprobēs laboratoriju izstrādātos materiālus. Pedagogi tiks sagatavoti kā multiplikatori, lai ar iegūtajām zināšanām un pieredzi varētu iepazīstināt pedagogus citās izglītības iestādēs.

Izglītības iestādes tiks nodrošinātas ar pedagogu darbam nepieciešamiem metodiskiem un atbalsta materiāliem.

Izglītojamie. Izglītojamiem ar speciālām vajadzībām, kuri mācās gan vispārējās izglītības, gan speciālajās izglītības iestādēs, tiks izstrādāti mūsdienīgi mācību materiāli aktīvās runas un lasīšanas spēju attīstīšanai, valodas un matemātikas prasmju pilnveidošanai. Izglītojamo ar kognitīviem traucējumiem vajadzībām tiks pielāgota simbolu valodas sistēma „Widgit”. Šie materiāli veicinās izglītības nodrošināšanu atbilstoši katra skolēna attīstības līmenim, kā arī pilnveidos izglītojamo socializācijas prasmes. Iekļaujošas izglītības atbalsta centri nodrošinās izglītojamiem PMK pakalpojumus tuvu dzīvesvietai, atzinuma par atbilstošas izglītības programmas sniegšanai. Speciālās izglītības laboratorijās izstrādātie diagnostikas materiāli nodrošinās izglītojamo speciālo vajadzību savlaicīgu diagnostiku un korekcijas pasākumu uzsākšanu. Sabiedrības informēšanas pasākumi veicinās izpratni par iekļaujošas izglītības nodrošināšanas nepieciešamību izglītojamiem ar funkcionāliem traucējumiem, kas savukārt veicinās viņu atbilstošu sagatavošanu darba dzīvei un dzīvei sabiedrībā.

Sabiedrība. Iesaistot projektā sadarbības partnerus no NVO, augstākās izglītības iestādēm, pašvaldībām u.c. tiks panākts racionāls atsevišķu problēmu risinājums, paaugstināta sabiedrības izpratne par iekļaujošas izglītības jautājumiem un novērsta atsevišķu aktivitāšu pārklāšanās. Sadarbības partneri iesaistīsies sabiedrības informēšanas pasākumu nodrošināšanā par izglītojamiem ar funkcionāliem traucējumiem kā svarīgu mūsu sabiedrības daļu, veicinot sabiedrības iecietību un sapratni.

2.6. Norādīt projekta mērķi (ne vairāk kā 1000 rakstu zīmes):

Veidot atbalsta sistēmu izglītojamo ar funkcionāliem traucējumiem kvalitatīvas izglītības nodrošināšanai, sekmējot viņu iekļaušanos sabiedrībā.

Projekta uzdevumi:

- izveidot Speciālās izglītības laboratorijas un nodrošināt to darbībai atbalstu Latvijas augstskolās, kurās ir pieredze speciālās izglītības jautājumu zinātniskā izpētē un pedagogu sagatavošanā, lai nodrošinātu projekta rezultātu zinātnisko pamatotību;
- pilnveidot izglītojamo ar funkcionāliem traucējumiem attīstības, spēju un veselības stāvokļa vienotu novērtēšanas metodiku un tās izmantošanu pedagoģiski medicīnisko komisiju darbā;
- paaugstināt pedagoģiski medicīnisko komisiju darbinieku un izglītības iestāžu pedagogu, kuri strādā ar izglītojamiem ar funkcionāliem traucējumiem, profesionālo kapacitāti;
- izveidot republikas pilsētās iekļaujošas izglītības atbalsta centrus, lai nodrošinātu konsultatīvu atbalstu novadu pedagoģiski medicīniskām komisijām un logopēda, psihologa un speciālā pedagoga atbalstu izglītības iestādēm un veicinātu iekļaujošas izglītības vides veidošanu;
- izstrādāt mācību līdzekļus izglītojamiem ar speciālām vajadzībām, un metodiskos materiālus pedagogiem;
- paaugstināt sabiedrības izpratni par iekļaujošas izglītības nozīmi.

2.7. Aprakstīt plānotās projekta aktivitātes (ne vairāk kā 3000 rakstu zīmes):

Nr.	Aktivitātes nosaukums	Aktivitātes apraksts
1.	Speciālās izglītības laboratoriju izveide un darbības nodrošināšana, atbalsta skolu atlase	Tiks izveidotas 3 Speciālās izglītības laboratorijas, kuras specializēsies konkrētas speciālo vajadzību jomas izpētē un atbilstošas, zinātniski pamatotas mācību metodikas izstrādē. Speciālās izglītības laboratorija ir mācībspēku kolektīvs, kurā strādās laboratorijas vadītājs un 4 eksperti. Augstskolas – projekta partneri – nodrošinās Speciālās izglītības laboratoriju darbiniekiem pieeju augstskolas rīcībā esošajiem resursiem –

		<p>telpām, bibliotēkai, datortehnikai, datubāzēm, Internetam.</p> <p>Laboratorijas vadītājs būs augstskolas mācībspēks ar speciālā pedagoga kvalifikāciju un vismaz 5 gadu pieredzi speciālās izglītības pedagogu sagatavošanas un profesionālās pilnveides programmu izstrādē un īstenošanā, kā arī ar zinātniski pētnieciskā darba pieredzi.</p> <p>Trīs vecākie eksperti nodrošinās laboratoriju savstarpējo sadarbību un saikni ar VISC, IZM un iekļaujošas izglītības atbalsta centriem, kā arī aktīvi piedalīsies Speciālās izglītības laboratorijas aktivitātēs.</p> <p>Projekta vadības vienība sadarbībā ar Speciālās izglītības laboratorijām veiks atbalsta izglītības iestāžu atlasīšanu, nodrošinot, lai tiktu pārstāvētas - pirmsskolas, vispārīzglītojošās, speciālās un profesionālās izglītības iestādes, kurās tiks izmēģināti izstrādātie mācību un metodiskie materiāli un veikta skolotāju sagatavošana darbam ar izglītojamiem, kuriem ir funkcionāli traucējumi.</p>
2.	Situācijas izpēti veikšana	<p>Tiks veikta situācijas izpēti par stāvokli Latvijā izglītības nodrošināšanā izglītojamiem ar funkcionāliem traucējumiem, lai iegūtu informāciju par to, kādus skolēnu izpēti instrumentus pedagogi, psihologi, logopēdi un speciālie pedagogi izmanto skolēna speciālo vajadzību diagnosticēšanai, kādi mācību un metodiskie līdzekļi tiek izmantoti, vai tie ir atbilstoši skolēnu speciālajām vajadzībām, kādas ir pedagogu profesionālās pilnveides vajadzības, cik informēti ir vecāki par sava bērna funkcionālajiem traucējumiem u.c.</p> <p>Situācijas izpēti ziņojuma sagatavošanai par izglītojamo ar funkcionāliem traucējumiem izglītības nodrošināšanu veiks Speciālās izglītības laboratorijas. Ar pētījuma rezultātiem tiks iepazīstināti iekļaujošas izglītības atbalsta centru speciālisti, atbalsta izglītības iestāžu pedagogi, izglītojamo ar funkcionāliem traucējumiem vecāki un biedrību, kuras darbojas ar atbalsta sniegšanu izglītības iestādēm, kurās mācās izglītojamie ar funkcionāliem traucējumiem, vecākiem, izglītojamiem un pašvaldībām.</p>
3.	Pedagogu studiju un profesionālās pilnveides programmu uzlabošana, pedagogu un atbalsta personāla kompetences paaugstināšana	<p>Tiks izstrādātas pedagogu profesionālās pilnveides programmas un pilnveidotas pedagogu studiju programmas, t.sk. ar studentu pedagoģisko prakšu norisi atbalsta izglītības iestādēs, kur procesā tiks izmantoti arī situācijas izpēti rezultāti. Pedagogu studiju programmu pilnveidošanā darbam ar izglītojamiem ar funkcionāliem traucējumiem tiks izmantoti Eiropas speciālās izglītības attīstības aģentūras projektā „Skolotāju izglītība iekļaušanai” izstrādātie materiāli.</p> <p>Tiks nodrošināta pedagogu profesionālā pilnveide atbilstoši uzlabotajām un izstrādātajām programmām.</p> <p>Atbalsta izglītības iestāžu pedagogi tiks iesaistīti profesionālās pilnveides programmu uzlabošanā, tiks sagatavoti multiplikatora darbam, lai izglītotu sava reģiona pedagogus un atbalsta personālu darbam ar izglītojamiem ar funkcionāliem traucējumiem iekļaujošā vidē.</p> <p>Tiks nodrošināta izglītības iestāžu pedagogu un atbalsta personāla (valsts pārvaldes un pašvaldību iestāžu speciālisti un darbinieki, piemēram, sociālie darbinieki, PMK speciālisti, bāriņtiesu pārstāvji, ģimenes ārsti u.c. personas, t.sk. vecāki, kas darbojas izglītojamo ar funkcionālajiem traucējumiem atbalsta sistēmā) kompetences paaugstināšana, lai uzlabotu izglītības iespējas izglītojamiem ar funkcionāliem</p>

		traucējumiem.
4.	Pedagoģiskās un psiholoģiskās izpētes materiālu pielāgošana un standartizācija, speciālistu sagatavošana	<p>Tiks veikta Latvijas vajadzībām atbilstošu pedagoģisko un psiholoģisko izpētes materiālu pielāgošana, standartizācija un izstrāde psihologu, speciālās izglītības skolotāju, logopēdu un pedagogu darbam, lai nodrošinātu vienotu pieeju izglītojamā prasmju un iemaņu izvērtēšanā. Iegūtie rezultāti būs salīdzināmi un būs pamats atbilstošu atbalsta pasākumu noteikšanai.</p> <p>Viņi tiks sagatavoti darbam ar izpētes metodēm un nodrošināti ar metodisko materiālu.</p>
5.	Iekļaujošas izglītības atbalsta centru izveide un atbalsta darbības nodrošināšanai, atbalsta sistēmā iesaistīto institūciju kapacitātes stiprināšana.	<p>Republikas pilsētās tiks izveidoti iekļaujošas izglītības atbalsta centri, kas nodrošinās izglītības atbalsta sistēmas funkciju īstenošanu savā teritorijā Projekta ietvaros noteiktajā reģionā, ietverot divus aspektus - individuālo atbalstu izglītojamam ar speciālajām vajadzībām un institucionālo atbalstu.</p> <p>Iekļaujošas izglītības atbalsta centri sniegs atzinumus arī tiem izglītojamiem ar funkcionāliem traucējumiem, kuriem atbilstošas izglītības programmas šobrīd var ieteikt tikai Valsts pedagoģiski medicīniskā komisija. Tādā veidā izglītojamiem tiks nodrošināti PMK pakalpojumi pēc iespējas tuvu viņu dzīves vietai, atzinuma par atbilstošas izglītības programmas sniegšanai.</p> <p>Centru sastāvā esošajām pedagoģiski medicīniskajām komisijām tiks veidota vienota datu bāze.</p> <p>Tiks nodrošināta iekļaujošas izglītības sistēmā iesaistīto institūciju kapacitātes stiprināšana, Centriem veicinot un pilnveidojot sadarbību ar ģimenes ārstiem un sociālās palīdzības dienestiem, ārstnieciskajām iestādēm, kā arī nodrošinot pedagogu un atbalsta personāla (valsts pārvaldes un pašvaldību iestāžu speciālistu un darbinieku, piemēram, sociālie darbinieku, PMK speciālistu, bāriņtiesu pārstāvju, ģimenes ārstu u.c. personu, t.sk. vecāku, kas darbojas izglītojamo ar funkcionālajiem traucējumiem atbalsta sistēmā) kompetences paaugstināšanu.</p> <p>Astoņi eksperti nodrošinās Centru savstarpējo sadarbību un saikni ar VISC, IZM un laboratorijām, izglītības iestādēm, kā arī aktīvi piedalīsies Centru aktivitātēs.</p>
6.	Mācību materiālu izveide	<p>Speciālās izglītības laboratorijās tiks izstrādāti interaktīvi mācību materiāli izglītojamiem ar funkcionāliem traucējumiem, ņemot vērā veikto situācijas izpēti atbilstoši izglītojamo funkcionālo traucējumu veidam.</p> <p>Tiks iztulkota un pielāgota latviešu valodas vajadzībām simbolu valodas sistēma, lai palīdzētu izglītojamiem ar kognitīviem traucējumiem, īpaši ar lasīšanas traucējumiem, attīstīt lasītprasmi un uztvert izlasīto, kā arī Latvijas jauniešiem, kuri neprot lasīt, jo izglītības iestādi nav apmeklējuši dažādu sociālu apstākļu dēļ.</p> <p>Aktivitātes ietvaros izstrādātie materiāli būs izmantojami gan Latvijas izglītības iestādēs, gan pašvaldību sociālajā darbā.</p> <p>Tiks nodrošināta pedagogu un atbalsta personāla sagatavošana darbam ar izstrādātajiem mācību materiāliem.</p>
7.	Metodisko un profesionālās pilnveides materiālu izveide	<p>Situācijas izpētē tiks konstatēts, kādi metodiskie un profesionālās pilnveides materiāli skolotājiem ir nepieciešami, lai nodrošinātu kvalitatīvas izglītības ieguvu izglītojamiem ar funkcionāliem traucējumiem.</p> <p>Atbalsta izglītības iestādēs tiks veikta Speciālās izglītības laboratorijās izstrādāto metodisko un mācību materiālu</p>

		aprobācija.
8.	Materiālu izdošana un piegāde	Mācību līdzekļu, skolotāju metodisko materiālu sagatavošana izdošanai – rediģēšana, maketēšana, ilustrēšana, dizaina izstrāde, filmēšana, fotografēšana, to izdošana, pavairošana, komplektēšana. Izglītības iestādēm, pašvaldību pedagoģiski medicīniskajām komisijām, u.c. atbalsta sistēmā iesaistītajām institūcijām tiks piegādāti projektā sagatavotie un iegādātie materiāli.
9.	Pasākumi izpratnes paaugstināšanai par iekļaujošas izglītības jautājumiem. Informācijas aprites nodrošināšana	Aktivitātes ietvaros notiks sabiedrības informēšanas pasākumi (semināri, konferences, diskusiju forumi, utml.), kā arī konsultatīvas tikšanās, informācijas sniegšana citu institūciju rīkotajos pasākumos, par iekļaujošas izglītības nozīmi izglītojamo ar funkcionāliem traucējumiem mācību procesa nodrošināšanā, tādejādi stiprinot atbalsta sistēmas institūciju kapacitāti. Aktivitātes īstenošanā iesaistīsies arī biedrības ar pieredzi izglītības atbalsta pasākumu sniegšanā. Informācijas par projekta īstenošanu nodrošināšana un atjaunošana tīmekļa vietnē. E-saziņas vides izveide un darbības nodrošināšana.

2.8. Sasniedzamie rezultāti aktivitāšu ietvaros:

Akt. Nr.*	Projekta aktivitātes nosaukums	Rezultāts (produkts vai pakalpojums)	Rezultāts skaitliskā izteiksmē	
			Skaitis	Mērvienība
1.	Speciālās izglītības laboratoriju izveide un darbības nodrošināšana, atbalsta skolu atlase	Izveidotas un darbojas Speciālās izglītības laboratorijas	3	gab.
		Atlasītas atbalsta izglītības iestādes	25	gab.
2.	Situācijas izpētes veikšana	Ziņojumi par situāciju izglītojamo ar funkcionāliem traucējumiem izglītības nodrošināšanā	3	gab.
3.	Pedagogu studiju un profesionālās pilnveides programmu uzlabošana, pedagogu un atbalsta personāla kompetences paaugstināšana	Pedagogu sagatavošanas studiju programmā izstrādāts studiju kurss „Speciālā pedagoģija”	1	gab.
		Pilnveidotas speciālās izglītības skolotāju sagatavošanas programmas	3	kompl.
		Izstrādātas pedagogu profesionālās pilnveides programmas	3	kompl.
		Profesionālās pilnveides programmu īstenošana - izglītības iestāžu pedagogu kompetences paaugstināšana darbam ar izglītojamiem ar funkcionāliem traucējumiem	300	personu skaits
		Stiprināta iekļaujošas izglītības sistēmā iesaistīto institūciju kapacitāte	700**	iestāžu skaits
4.	Pedagoģiskās un psiholoģiskās izpētes metožu pielāgošana un standartizācija, speciālistu sagatavošana	Vekslera intelekta testa (WISC-IV), adaptīvās uzvedības novērtēšanas instrumenta (ABAS-II) iegāde izglītības iestāžu un pedagoģiski medicīnisko komisiju <i>psihologiem</i> .	50	gab.
		Sasniegumu testu latviešu valodā un matemātikā iegāde izglītības iestāžu un pedagoģiski medicīnisko komisiju <i>psihologiem</i>	50	gab.

		Izstrādāts <i>pedagoģiskais</i> instruments izglītojamo mācīšanās, sociālo prasmju un uzvedības izvērtēšanai dinamikā - standartizēts instruments izglītojamo mācīšanās prasmju, iemaņu un uzvedības izvērtēšanai.	1	kompl.
		Standartizēts lasītprasmes iemaņu attīstības skrīninga instruments	1	kompl.
		Psihologi sagatavoti darbam ar Vekslera intelekta testu(WISC-IV), adaptīvās uzvedības novērtēšanas instrumentu (ABAS-II) un sasniegumu testu	50	personu skaits
		Izstrādāti un standartizēti testi <i>logopēdiem</i> (valodas sapratnes tests, fonēmu tests)	2	gab.
		Logopēdi sagatavoti darbam ar testu logopēdiem	100	personu skaits
5.	Iekļaujošas izglītības atbalsta centru izveide un atbalsts darbības nodrošināšanai, atbalsta sistēmā iesaistīto institūciju kapacitātes stiprināšana	Republikas pilsētās izveidoti un darbojas iekļaujošas izglītības atbalsta centri	8	gab.
		Centru speciālisti saņēmuši metodisku atbalstu	32	personu skaits
		Centri nodrošināti ar metodiskajiem materiāliem	8	gab.
		Stiprināta iekļaujošas izglītības sistēmā iesaistīto institūciju kapacitāte	700**	iestāžu skaits
		Centru sastāvā esošajās pedagoģiski medicīniskajās komisijās nodrošināta vienota datu bāze ar Valsts pedagoģiski medicīnisko komisiju	1	gab.
6.	Mācību materiālu izveide	Izstrādāts interaktīvs mācību materiāls izglītojamo aktīvās runas un lasīšanas spēju attīstīšanai izglītojamiem ar vairākiem smagiem attīstības traucējumiem	1	kompl.
		Izstrādāts interaktīvs mācību materiāls valodas prasmju veidošanai un attīstīšanai skolēniem ar speciālām vajadzībām un atbalsta materiāls skolotājiem	2	kompl.
		Izstrādāts interaktīvs mācību materiāls matemātikas prasmju veidošanai un attīstīšanai skolēniem ar speciālām vajadzībām un atbalsta materiāls skolotājiem	2	kompl.
		Informatīvi semināri skolotājiem par darbu ar jaunajiem mācību līdzekļiem	200	personu skaits
		Iztulkota un pielāgota simbolu valodas sistēma personām ar kognitīviem traucējumiem „Widgit”	1	gab.
		Izstrādāts materiālu komplekts pedagogiem darbam ar simbolu valodas sistēmu „Widgit” (CD + rokasgrāmata)	1	kompl.
		Pedagogi sagatavoti simbolu valodas sistēmas „Widgit” lietošanai	200	personu skaits
7.	Metodisko un profesionālās pilnveides materiālu izveide	Izstrādāts metodiskais materiāls pedagogiem darbam ar izglītojamiem, kuriem ir mācīšanās traucējumi	1	kompl.
		Izstrādāts metodiskais materiāls pedagogiem darbam ar izglītojamiem, kuriem ir uzvedības traucējumi	1	kompl.

		Izstrādāts metodiskais materiāls pedagogiem darbam ar izglītojamiem, kuriem ir kohleārie implantī	1	kompl.
		Izstrādāts metodiskais materiāls pedagogiem darbam ar izglītojamiem, kuriem ir autisms	1	kompl.
		Izstrādāts metodiskais materiāls pedagogiem darbam ar izglītojamiem, kuriem ir jaukti attīstības traucējumi	1	kompl.
		Izstrādāts metodiskais materiāls pedagogiem izglītojamo ar garīgās attīstības traucējumiem mācību sasniegumu, sociālo prasmju un uzvedības izvērtēšanai. Šis ir materiāls pedagogiem, kā strādāt speciālā un iekļaujošā izglītības vidē ar izglītojamiem, kuriem ir garīgās attīstības traucējumi.	1	kompl.
		Izstrādāts informatīvs materiāls vecākiem un aprūpētājiem par bērniem un jauniešiem ar funkcionāliem traucējumiem	5	kompl.
8.	Materiālu izdošana un piegāde	Izdots interaktīvs mācību materiāls izglītojamo aktīvās runas un lasīšanas spēju attīstīšanai izglītojamiem ar vairākiem smagiem attīstības traucējumiem	1	kompl.
		Izdots valodas sapratnes tests (logopēdiem).	1	kompl.
		Izdots latviešu valodas fonēmu tests (logopēdiem).	1	kompl.
		Izstrādāts <i>pedagoģiskais</i> instruments izglītojamo mācīšanās, sociālo prasmju un uzvedības izvērtēšanai dinamikā.	1	kompl.
		Izdots interaktīvs mācību materiāls valodas prasmju veidošanai un attīstīšanai skolēniem ar speciālām vajadzībām un atbalsta materiāls skolotājiem	2	kompl.
		Izdots interaktīvs mācību materiāls matemātikas prasmju veidošanai un attīstīšanai skolēniem ar speciālām vajadzībām un atbalsta materiāls skolotājiem	2	kompl.
		Izdots materiālu komplekts pedagogiem darbam ar simbolu valodas sistēmu „Widgit”	1	kompl.
		Izdots metodiskais materiāls pedagogiem darbam ar izglītojamiem, kuriem ir mācīšanās traucējumi	1	kompl.
		Izdots metodiskais materiāls pedagogiem darbam ar izglītojamiem, kuriem ir uzvedības traucējumi	1	kompl.
		Izdots metodiskais materiāls pedagogiem darbam ar izglītojamiem, kuriem ir kohleārie implantī	1	kompl.
		Izdots metodiskais materiāls pedagogiem darbam ar izglītojamiem, kuriem ir autisms	1	kompl.
		Izdots metodiskais materiāls pedagogiem darbam ar izglītojamiem, kuriem ir jaukti attīstības traucējumi	1	kompl.
		Izstrādāts metodiskais materiāls pedagogiem izglītojamo ar garīgās attīstības traucējumiem mācību sasniegumu, sociālo prasmju un uzvedības izvērtēšanai.	1	kompl.

		Izdots informatīvs materiāls vecākiem, kuru bērniem ir funkcionāli traucējumi	5	iespieddarbs
		Piegādāti materiāli izglītības iestādēm un pašvaldību pedagogiski medicīniskajām komisijām, u.c. atbalsta sistēmā iesaistītajām institūcijām	700	Iestāžu skaits
9.	Pasākumi izpratnes paaugstināšanai par iekļaujošas izglītības jautājumiem. Informācijas aprites nodrošināšana	Informatīvi izglītojoši pasākumi (semināri, konferences, diskusiju forumi, utml.) pedagogiem, vecākiem, izglītojamiem, u.c. atbalsta sistēmā iesaistītajām personām	15	pasākumi
		Stiprināta iekļaujošas izglītības sistēmā iesaistīto institūciju kapacitāte	700**	iestāžu skaits
		Projekta iekšējā saziņas vide Tīmekļa vietnē nodrošināta informācija par projektu	1	e-saziņas vide, tīmekļa vietne

*Aktivitātēm jāsakrīt ar projekta īstenošanas laika grafikā (3.9.punktā) norādītajām.

**Vienai aktivitātei var būt vairāki rezultāti, kā arī vairākām aktivitātēm var būt viens rezultāts.

2.9. Norādīt projekta atbilstību Ministru kabineta noteikumos par apakšaktivitātes īstenošanu noteiktajam mērķim (ne vairāk kā 1000 rakstu zīmes):

2009.gada 21.aprīļa Ministru kabineta noteikumi nr. 343 „Noteikumi par darbības programmas "Cilvēkresursi un nodarbinātība" papildinājuma 1.2.2.4.1.apakšaktivitāti "Iekļaujošas izglītības un sociālās atstumtības riskam pakļauto jauniešu atbalsta sistēmas izveide, nepieciešamā personāla sagatavošana, nodrošināšana un kompetences paaugstināšana" nosaka, ka apakšaktivitātes mērķis ir veicināt izglītojamo ar funkcionāliem traucējumiem iekļaušanos izglītībā, stiprinot iesaistīto institūciju kapacitāti un attīstot atbalsta sistēmas un personālu. Projekts atbilst Ministru kabineta noteikumos minētajam mērķim, jo plānotās aktivitātes un rezultāti ir vērsti uz iekļaujošas izglītības atbalsta sistēmas veidošanu, t.i. iesaistītā personāla profesionālās kapacitātes stiprināšanu, sabiedrības izpratnes par iekļaujošu izglītību paaugstināšanu, mācību un metodisko līdzekļu izstrādi izglītojamiem ar dažādiem funkcionāliem traucējumiem, zinātniski pamatotas mācīšanas metodikas izveidi un diagnostikas rīku izstrādi kognitīvo traucējumu agrīnai diagnosticēšanai un savlaicīgai to koriģēšanai.

2.10. Projekta tiešās mērķa grupas/-u skaits un raksturojums (ne vairāk kā 2000 rakstu zīmes)

Lai veidotu iekļaujošas izglītības atbalsta sistēmu visu līmeņu izglītības iestāžu pedagogiem ir jābūt sagatavotiem darbam ar izglītojamiem, kuriem ir funkcionāli traucējumi. Pedagogu sagatavošanas programmās speciālās izglītības jautājumi tiek aplūkoti minimāli. Daudzi pedagogi, kuri strādā vispārējās izglītības iestādēs, neprot identificēt izglītojamo speciālās vajadzības un izvēlēties atbilstošu mācību metodiku. Plānots pilnveidot skolotāju sagatavošanas un profesionālās pilnveides programmas, metodiskos un atbalsta materiālus, kā arī nodrošināt profesionālās pilnveides pasākumus. Projektā paredzēts nodrošināt profesionālās pilnveides programmas 300 pedagogiem.

Izglītojamie ar funkcionāliem traucējumiem ir jāsāņem kvalitatīva izglītība. Tās nodrošināšanai jābūt kvalificētiem pedagogiem un atbilstošiem mācību līdzekļiem. Izglītojamiem ar garīgās attīstības traucējumiem nav mūsdienīgu mācību grāmatu un mācību līdzekļu. Plānots, izstrādāt mācību līdzekļus, kā arī citus mācību materiālus. Projektā plānoti informatīvie semināri 200 pedagogiem darbam ar jaunajiem mācību līdzekļiem. Latviešu valodai pielāgotā simbolu valodas sistēma izglītojamiem ar kognitīviem traucējumiem „Widgit” palīdzēs attīstīt lasītprasmi un uztvert izlasīto. Projektā paredzēts apmācīt 200 pedagogus no dažādām izglītības iestādēm darbam ar „Widgit”. Projekta ietvaros izstrādātie mācību un metodiskie materiāli tiks nodrošināti 700 izglītības iestādēm.

Pedagoģiski medicīnisko komisiju speciālistiem, izglītības iestāžu psihologiem, logopēdiem un speciālās izglītības skolotājiem ir būtiska loma mācīšanās, uzvedības un valodas traucējumu savlaicīgā konstatēšanā un atbilstošu korekcijas pasākumu uzsākšanā. Lielai daļai šo speciālistu nav atbilstošu pedagoģiskās un psiholoģiskās izpētes instrumentu, lai noteiktu mācīšanās traucējumus. Plānots speciālistus nodrošināt ar atbilstošiem, zinātniski pamatotiem un Latvijas situācijai pielāgotiem izpētes instrumentiem, metodiskiem un atbalsta materiāliem, kā arī profesionālās pilnveides pasākumiem. 8 iekļaujošas izglītības atbalsta centru 32 speciālisti tiks nodrošināti ar metodiskiem materiāliem un profesionāli pilnveidosies. Šie speciālisti turpmāk sniegs metodisko atbalstu reģionālo PMK darbiniekiem un izglītības iestādēm. 100 logopēdi un 50 psihologi projekta ietvaros tiks

nodrošināti ar atbilstošiem izpētes instrumentiem un sagatavoti darbam ar šiem instrumentiem.

Izglītojamo vecāku, izglītojamo, kā arī sabiedrības neinformētība un neiecietība pret atšķirīgo ir šķērslis iekļaujošas izglītības veidošanai. Sabiedrībai trūkst izpratnes par iekļaujošas izglītības nepieciešamību. Iecietības veicināšanā svarīga loma ir izglītībai un informētībai. Sadarbībā ar izglītības iestādēm, NVO un citiem sadarbības partneriem plānots organizēt pasākumus sabiedrības izpratnes par iekļaujošu izglītību veicināšanai, iepazīstināt ar veiksmes piemēriem iekļaujošas izglītības pamatprincipu īstenošanā. Šajā aktivitātē tiks iesaistītas vismaz 700 dažādas izglītības iestādes. Plānots izveidot iekļaujošas izglītības atbalsta centrus republikas pilsētās, lai vecākiem būtu iespējams saņemt konsultācijas par viņus interesējošiem jautājumiem izglītības jomā.

Projektā plānots izstrādāt un izdot informatīvos materiālus (5) vecākiem, kuriem ir bērni ar funkcionāliem traucējumiem.

3. SADAĻA – PROJEKTA ĪSTENOŠANA (AIZPILDA, JA IEKĻAUTS PROJEKTA VĒRTĒŠANAS KRITĒRIJOS)

3.1. Raksturot projekta īstenošanas un vadības kapacitāti: projekta ieviešanas, vadības un uzraudzības sistēma un tai nepieciešamie resursi (iesaistāmā personāla skaits, kvalifikācija un pienākumi, pieejamā materiāli tehniskā bāze) (*ne vairāk kā 3000 rakstu zīmes*):

Projekts tiks īstenots Valsts izglītības satura centrā. VISC vadītājs pārvaldīs projekta finanšu, personāla u.c. resursus saskaņā ar Valsts pārvaldes iekārtas likuma 17.pantā noteikto tiešās valsts pārvaldes iestādes vadītāja kompetenci.

Projekta administrēšanai tiks izveidota projekta vadības vienība, kas sastāvēs no projekta vadītāja, grāmatveža un, nepieciešamības gadījumā, citiem piesaistītajiem ekspertiem un speciālistiem.

Projekta īstenošanā iesaistītās personas – Projekta eksperti un piesaistītie speciālisti darbojas pamatojoties uz Darba līgumu vai iepirkuma vai konkursa rezultātā noslēgto Uzņēmuma līgumu par pakalpojumu sniegšanu pamata.

Projekta aktivitāšu īstenošana notiks 4 komponentēs:

1.Speciālās izglītības laboratorijas īsteno 1.,2.,3.,6. un 7.aktivitāti. Projekta laikā tiks ar trīs Latvijas augstskolu atbalstu izveidotas un darbosies Speciālās izglītības laboratorijas. Speciālās izglītības laboratorijas, kas strādās sadarbībā ar atbalsta skolu - projekta laikā piesaistīto partneru - darbiniekiem, kuri piedalīsies mācību un metodisko materiālu izstrādē un aprobācijā. Komponentes aktivitātes tiks īstenotas Speciālās izglītības laboratorijās, atbalsta skolās un citās izglītības iestādēs. Katrā Speciālās izglītības laboratorijā būs laboratorijas vadītājs, vecākais eksperts un četri eksperti.

Trīs vecākie eksperti nodrošinās Speciālās izglītības laboratoriju savstarpējo sadarbību un saikni ar VISC, IZM un iekļaujošas izglītības atbalsta centriem, kā arī piedalīsies aktivitāšu saturiskajā īstenošanā. Darbiniekiem būs nepieciešama zinātniskā un pedagoģiskā darba pieredze, kā arī pieredze studiju un profesionālās pilnveides programmu un mācību un metodisko materiālu izstrādē.

2.Iekļaujošas izglītības centri. Komponentes ietvaros tiks īstenota 5.aktivitāte. Tā notiks republikas pilsētās un izglītības iestādēs sadarbībā ar republikas pilsētu pašvaldībām, kas nodrošinās Centru materiāli tehnisko bāzi.

Centros tiks izveidotas amata vienības - centra vadītājs, logopēds, psihologs, speciālais pedagogs un sekretārs. Centra vadītājam nepieciešama logopēda vai psihologa vai pedagoga izglītība. Centra speciālisti izvērtēs izglītojamo spējas un attīstības līmeni, ieteiks atbilstošas izglītības programmas un atbalsta pasākumus, konsultēs izglītības iestādes, pašvaldību PMK, vecākus un citas ieinteresētās puses, kā arī sadarbosies ar sociālajiem un veselības aprūpes dienestiem un sabiedriskām organizācijām Projekta ietvaros noteiktajā reģionā.

Savukārt, iekļaujošas izglītības atbalsta centru astoņi eksperti nodrošinās centriem un novadu PMK konsultatīvo atbalstu, Centru savstarpējo sadarbību un saikni ar VISC, IZM un laboratorijām, izglītības iestādēm, kā arī aktīvi piedalīsies Centru aktivitātēs. Iekļaujošas izglītības atbalsta centru ekspertiem nepieciešama psihologa, logopēda vai pedagoga izglītība un vismaz 3 gadu pieredze speciālās/iekļaujošās izglītības jomā un darbā valsts pārvaldes iestādē. Centra eksperti sniegs atbalstu projekta ietvaros izstrādāto izpētes instrumentu un metodisko materiālu izmantošanā atbilstoši valstī esošajiem normatīviem.

3.Sabiedrības izpratnes paaugstināšana. Komponentes ietvaros tiks īstenota 9.aktivitāte, kas tiks īstenotas kopā ar sadarbības partneriem no NVO, kā arī 2.,3.,5.,6.8.aktivitātes.. Komponentes aktivitātes notiks izglītības iestādēs, pašvaldību un valsts, NVO.

4.Materiālu izveide. Šī komponenta ietvaros tiks īstenotas 6.,7.un 8.aktivitātes, kas notiks Speciālās

izglītības laboratorijās, atbalsta skolās un VISC. Šo aktivitāti īsteno iekļaujošas izglītības atbalsta centru eksperti sadarbībā ar Speciālās izglītības laboratorijām un iekļaujošās izglītības centriem un izglītības iestādēm.

Projekta atsevišķu aktivitāšu nodrošināšanai tiks pieaicināti atbilstošas kvalifikācijas eksperti un konsultanti. Dažu mācību materiālu izveidē tiks izmantoti tulka pakalpojumi. Vairāku aktivitāšu nodrošināšanai tiks veidotas darba grupas.

Darba grupu darbam, semināriem, profesionālās pilnveides pasākumiem tiks nomātas telpas.

Projekta aktivitāšu ieviešanas uzraudzībai ne retāk kā reizi mēnesī tiks organizētas sanāksmes par projekta īstenošanas jautājumiem.

Lai nodrošinātu izglītības politikas nostādņu mērķu īstenošanu tiks organizētas sanāksmes ar IZM un VISC pārstāvju piedalīšanos.

3.2. Plānotais kopējais projekta īstenošanas ilgums:

33
(pilnos mēnešos)

3.3. Aprakstīt projektā plānoto sadarbību starp finansējuma saņēmējiem projektu īstenošanā un apakšaktivitātes mērķa sasniegšanā (ne vairāk kā 3000 rakstu zīmes):

Lai apmainītos ar informāciju un izslēgtu aktivitāšu pārklāšanos, sadarbība starp finansējuma saņēmējiem tika uzsākta projekta sagatavošanas periodā. Projekta iesniedzēja pārstāvji piedalījās 3 sanāksmēs, kuras organizēja Latvijas Universitāte, kā arī paši organizēja 2 sanāksmes potenciālajiem finansējuma saņēmējiem. Projekta iesniedzējs organizēja republikas pilsētu pašvaldību pārstāvju tikšanos, lai informētu par projektu un pārrunātu sadarbības iespējas. Uzsākto sadarbību plānots turpināt arī projekta īstenošanas gaitā, lai nodrošinātu vienotas atbalsta sistēmas kvalitatīvu izveidi.

Viens no apakšaktivitātes mērķiem ir veicināt izglītojamo ar funkcionāliem traucējumiem iekļaušanos izglītībā, stiprinot izglītības iestāžu un pedagoģiski medicīnisko komisiju kapacitāti un attīstot atbalsta sistēmas un personālu. Lai šo mērķi īstenotu, projekta laikā tiks nodrošināta sadarbība visos izglītības sistēmas līmeņos - starp Valsts izglītības satura centru, kura viena no funkcijām ir koordinēt atbalsta sistēmas darbību izglītojamo ar speciālām vajadzībām izglītības nodrošināšanai, augstskolām, kas nodrošina iekļaujošas izglītības un sociālās atstumtības riskam pakļauto jauniešu atbalsta sistēmas izveidei nepieciešamā personāla sagatavošanu, pašvaldībām, kuras atbild par izglītības iestāžu, pedagoģiski medicīnisko komisiju un sociālo dienestu darbību savā teritorijā, izglītības iestādēm, kurās mācās izglītojamie ar funkcionāliem traucējumiem un nevalstiskām organizācijām, kuras sniedz atbalstu iekļaujošas izglītības sistēmas veidošanā.

Projekta īstenošanā iesaistīsies republikas pilsētu pašvaldības, kurās tiks veidoti iekļaujošas izglītības atbalsta centri. Ar šo pašvaldību pārstāvjiem ir panākta vienošanās, ka centru darbība tiks nodrošināta arī pēc projekta darbības beigām. Šo pilsētu pašvaldības ir piekritušas būt par projekta sadarbības partneriem.

Atsevišķu projekta aktivitāšu rezultāti sniegs labumu gan jauniešiem ar funkcionāliem traucējumiem, gan sociālās atstumtības riskam pakļautajiem jauniešiem. Veidojot iekļaujošas izglītības atbalsta centrus republikas pilsētās, plānota sadarbība ar finansējuma saņēmējiem, lai nodrošinātu atbalstu abu mērķgrupu jauniešiem, vienotu pieeju problēmu risināšanā un racionālu līdzekļu izmantošanu.

Ņemot vērā, ka neidentificēti mācīšanās traucējumi nereti ir cēlonis nesekmībai, neattaisnotai stundu kavēšanai, kā arī riska faktors sociālai atstumtībai, projekta aktivitātes paredz pedagogu profesionālās kapacitātes paaugstināšanu, lai nodrošinātu savlaicīgu mācīšanās traucējumu identificēšanu un korekcijas pasākumu uzsākšanu. Īstenojot šo aktivitāti, arī plānota sadarbība starp finansējuma saņēmējiem.

Projektā notiks cieša savstarpējā sadarbība starp Speciālās izglītības laboratorijām, kā arī ar Eiropas speciālās izglītības attīstības aģentūru, lai izstrādātu vienotu speciālās izglītības studiju kursa programmu augstākās izglītības iestādēm, kuras īsteno pedagogu sagatavošanas programmu.

Speciālās izglītības laboratorijas sadarbosies savstarpēji speciālās izglītības skolotāju tālākizglītības programmu pilnveidošanā, kuras projekta laikā un pēc tā beigām īsteno augstskolas – projekta partneri, ilgtermiņā tās aktualizējot atbilstoši jaunākajām tendencēm izglītības nodrošināšanā izglītojamiem ar funkcionāliem traucējumiem.

Nevalstiskās organizācijas tiks aicinātas iesaistīties sabiedrības informēšanas pasākumos, lai izglītotu jauniešus un viņu vecākus, izglītības iestādes un valsts un pašvaldību iestādes par iekļaujošas izglītības jautājumiem.

Visu minēto partneru sadarbības veicināšanai tiks nodrošināta elektroniskā vide, kurā regulāri atjaunos informāciju par projekta aktivitāšu īstenošanas gaitu. Tiks organizētas sadarbības partneru tikšanās, lai pārņemtu labas prakses piemērus un kopīgi risinātu radušās problēmas.

Projekta sagatavošanas posmā sadarbības apliecinājums par darbību projektā iesniedza 4 augstskolas un 4 nevalstiskās organizācijas. Ar projekta sadarbības partneriem, uzsākot projektu, tiks parakstīti sadarbības līgumi.

Projekta īstenošanas gaitā Speciālās izglītības laboratorijas pēc konkrētiem to izstrādātiem specifiskajiem kritērijiem izvēlēsies 25 atbalsta skolas, kuras sadarbībā ar tām apobēs Speciālās izglītības laboratoriju izstrādāto materiālu. Izglītības iestādes tiks piesaistītas kā projekta partneri. Ar projekta sadarbības partneriem – izglītības iestādēm, kas īsteno speciālās izglītības programmas, jeb tās skolas, kas strādā ar izglītojamiem ar funkcionāliem traucējumiem, projekta gaitā, tiks parakstīti sadarbības līgumi.

3.4. Aprakstīt projekta ietekmi uz sadarbības uzlabošanu starp iekļaujošas izglītības un sociālās atstumtības riskam pakļauto jauniešu atbalsta sistēmā iesaistītajām institūcijām (ne vairāk kā 3000 rakstu zīmes):

Iekļaujošas izglītības un sociālās atstumtības riskam pakļauto jauniešu atbalsta sistēma ietver divas mērķgrupas - izglītojamās ar funkcionāliem traucējumiem un sociālās atstumtības riskam pakļautos jauniešus. Daudzi no šiem jauniešiem ir uzskatāmi par abu mērķgrupu pārstāvjiem, jo nāk no sociāli nelabvēlīgām ģimenēm un viņiem ir noteikti funkcionāli traucējumi. Tādēļ svarīgi ir veicināt sadarbību starp institūcijām, kuras iesaistītas iekļaujošas izglītības un sociālās atstumtības riskam pakļauto jauniešu atbalsta sistēmas veidošanā. Projekta ietvaros šī sadarbība tiks uzlabota, strādājot ar augstskolām, pašvaldībām, pašvaldību izglītības iestādēm un nevalstiskajām organizācijām. Visas šīs institūcijas iesaistīsies gan iekļaujošas izglītības atbalsta sistēmas, gan sociālās atstumtības riskam pakļauto jauniešu atbalsta sistēmas veidošanā. Projekta izstrādes gaitā notika informācijas apmaiņa starp projektu iesniedzējiem par projektu sagatavošanu un plānotajām aktivitātēm, kā arī sasniedzamajiem rezultātiem. Sadarbība starp projektu iesniedzējiem ir paredzēta arī aktivitāšu īstenošanas laikā.

Projekta ietvaros izstrādātie materiāli būs izmantojami abu atbalsta sistēmu mērķgrupām. Informatīvais materiāls vecākiem un aprūpētājiem par izglītojamiem ar funkcionāliem traucējumiem būs izmantojams visiem vecākiem un sociālajiem darbiniekiem. Iztulkotā un Latvijas vajadzībām pielāgotā simbolu valodas sistēma „Widgit” palīdzēs uzlabot lasītprasmi gan izglītojamiem ar kognitīviem traucējumiem, gan tiem jauniešiem, kuri neprot lasīt, jo izglītības iestādi nav apmeklējuši dažādu sociālu apstākļu dēļ. Izstrādātie pedagoģiskās un psiholoģiskās izpētes materiāli un sagatavotie speciālisti, kuri šos materiālus izmantos, strādās ar izglītojamiem no abām mērķgrupām. Tas attiecas arī uz pašvaldību pedagoģiski medicīniskajām komisijām, kuru speciālisti veic abu mērķgrupu izglītojamo pedagoģisko un psiholoģisko izpēti un iesaka atbilstošu izglītības programmu – speciālās, vispārējās izglītības vai korekcijas programmu. Republikas pilsētu pašvaldību iekļaujošas izglītības atbalsta centros būs pieejams arī sociālā pedagoga atbalsts. Nevalstiskās organizācijas iesaistīsies aktivitātēs, kuras vērstas uz atbalsta sistēmas veidošanu gan sociālās atstumtības riskam pakļautajiem jauniešiem, gan izglītojamiem ar funkcionāliem traucējumiem.

Valsts izglītības satura centrs un Latvijas Universitāte ir sadarbības partneri gan šī projekta ietvaros, gan Latvijas Universitātes īstenošanā projekta „Atbalsta programmu izstrāde un īstenošana sociālās atstumtības riskam pakļauto jauniešu atbalsta sistēmas izveidei”. Abos projektos plānota savstarpēja sadarbība darba grupu sanāksmes, semināros un konferencēs, kā arī atsevišķu pasākumu īstenošanā.

3.5. Aprakstīt projektā plānoto inovatīvu risinājumu (radošu un interaktīvu pieeju un modernu tehnoloģiju izmantošana mācību programmu, līdzekļu un mācību metožu attīstībai, tai skaitā personāla sagatavošanai, alternatīvu modeļu izveide pedagogu sagatavošanai, nodrošinot „otrās karjeras” iespēju, sadarbības partneru, kuriem ir pieredze un zināšanas inovatīvu risinājumu īstenošanā, iesaiste, kā arī jaunu sadarbības risinājumu izveide ar sistēmā iesaistītajām institūcijām) izstrāde un ieviešana iekļaujošas izglītības un sociālās atstumtības riskam pakļauto jauniešu atbalsta sistēmas izveidē vai sistēmas izveidei un darbībai nepieciešamā personāla sagatavošanā (ne vairāk kā 3000 rakstu zīmes):

Projektā plānotās aktivitātes paredz inovatīvus risinājumus iekļaujošas izglītības atbalsta sistēmas veidošanā – Speciālās izglītības laboratoriju izveidi, iekļaujošas izglītības atbalsta centru atvēršanu, interaktīvu mācību un metodisko materiālu izveidi, mūsdienīgu mācību līdzekļu izstrādi un

nodrošināšanu izglītojamiem ar funkcionāliem traucējumiem:

- ar trīs Latvijas augstskolās atbalstu tiks izveidotas Speciālās izglītības laboratorijas. Katra no Speciālās izglītības laboratorijām specializēsies vairāku speciālo vajadzību jomu izpētē, zinātniski pamatotas mācību metodikas izstrādē un pedagogu izglītošanā ar mūsdienīgiem- audiovizuāliem mācību materiāliem;
- iekļaujošas izglītības atbalsta centru izveide sekmēs izglītojamo spējām, veselības stāvoklim un attīstības līmenim atbilstošas izglītības iegūvi, koordinēs speciālās izglītības atbalsta sistēmas darbību izglītojamo ar speciālajām vajadzībām iekļaušanai vispārējās izglītības iestādēs. Atbalsta centros tiks veidota kopēja datu bāze ar Valsts pedagoģiski medicīnisko komisiju.
- izglītojamiem ar garīgās attīstības traucējumiem tiks izstrādāti interaktīvi mācību materiāli valodas un matemātikas prasmju attīstīšanai un izglītojamiem ar smagiem garīgās attīstības traucējumiem - aktīvās runas un lasīšanas spēju attīstīšanai;
- tulkota un adaptēta simbolu valodas programmatūra palīdzēs dažādām izglītojamo grupām ar kognitīviem traucējumiem, īpaši ar lasīšanas traucējumiem, apgūt lasītprasmi. Pedagogiem šī programmatūra dos iespēju pašiem veidot mācību materiālus, izmantojot latviešu valodai pielāgotus simbolus;
- pielāgoti un standartizēti testi psihologiem, pedagogiem un logopēdiem būs pamats vienotām prasībām izglītojamo spēju un attīstības līmeņa noteikšanai;
- informatīvo materiālu komplekts vecākiem, kuru bērniem ir funkcionālie traucējumi, sniegs informāciju par Latvijā esošo normatīvo regulējumu izglītībā, skaidrojumu par dažādiem funkcionāliem traucējumiem, iespējām atbalsta meklēšanā, kontaktinformāciju par valsts iestādēm un nevalstiskajām organizācijām. Materiāls būs pieejams gan elektroniskā, gan papīra formātā;
- lai popularizētu iekļaujošas izglītības nozīmi, pedagogu profesionālā pilnveides kursu praktiskā daļa tiks organizēta kā meistarklase, kuras laikā pedagogiem būs iespējams iepazīties ar labas prakses piemēriem iekļaujošas izglītības nodrošināšanā. Profesionālās pilnveides programmās tiks akcentēta e-vides izmantošana mūsdienīga mācību procesa nodrošināšanai.
- projekta informācijas aprites un saziņas nodrošināšanai tiks veidota iekšējā saziņas vide. Tā nodrošinās iespēju projekta dalībniekiem un sadarbības partneriem iepazīties ar izveidotajiem projekta materiāliem.

3.6. Aprakstīt projektā paredzētos risinājumus mērķauditorijas informētības nodrošināšanai par projekta ietvaros īstenotajiem pasākumiem (ne vairāk kā 3000 rakstu zīmes):

Lai informētu projekta mērķauditoriju par projektā īstenotajiem pasākumiem, plānots:

- nodrošināt regulāru informāciju par projekta aktivitātēm finansējuma saņēmēju un sadarbības partneru interneta mājaslapās, konferencēs, semināros;
- regulāri nosūtīt informāciju izglītības iestādēm, pašvaldībām un izglītības pārvaldēm par projekta gaitu un plānotajiem pasākumiem;
- sagatavot publikācijas, paziņojumus preseī, kā arī sniegt intervijas reģionālajiem un valsts plašsaziņas līdzekļiem par projekta aktivitātēm;
- izglītības iestāžu vadītāju sanāksmēs un izglītības pārvalžu vadītāju un pašvaldību izglītības speciālistu, kā arī metodisko komisiju vadītāju sanāksmēs sniegt informāciju par projektu;
- sagatavot un izplatīt informatīvus bukletus par projekta mērķi, uzdevumiem, aktivitātēm un sagaidāmajiem rezultātiem;
- izmantot VISC tīmekļa vietni un e-saziņas vidi informācijas apmaiņai un nodrošināšanai par proejektu;
- projekta aktivitātes par sabiedrības izpratnes paaugstināšanu par iekļaujošas izglītības jautājumiem ietvaros tiks nodrošināta arī informācija par projektu.

3.7. Projekta īstenošanas risku izvērtējums, tai skaitā pasākumu plāns identificēto risku novēršanai vai samazināšanai (ne vairāk kā 2000 rakstu zīmes, nepieciešamības gadījumā pievienojot papildu informāciju):

Risku pārvaldības mērķis projektā ir pasargāt finansējuma saņēmēju (Valsts izglītības satura centru) no iespējamiem zaudējumiem, kā arī savlaicīgi identificēt iespējamus notikumus, kas varētu ietekmēt projekta īstenošanu un mērķu sasniegšanu, kā arī rastu atbilstošus pretpasākumus. Risku pārvaldība attiecas uz visām projekta laikā veicamām aktivitātēm.

Riska apraksts	Riska veids	Riska	Pasākumi riska mazināšanai
-----------------------	--------------------	--------------	-----------------------------------

		līmenis	vai novēršanai	
Kavējas projekta uzsākšana	Vadības	Augsts	Radīt priekšnosacījumus projekta uzsākšanai ar atbilstošu finansējumu.	
Nav pieejams nepieciešamais projekta personāls	Cilvēkresursu/personāla	Vidējs	Papildu darbinieku piesaistīšana. Projekta īstenošanas savlaicīga uzsākšana.	
Nepietiekams laiks aktivitāšu īstenošanai	Īstenošanas	Augsts	Precīza aktivitāšu plāna izstrādāšana.	
Kļūdas iepirkumu procedūrās	Juridiskais Finanšu	Vidējs	Projekta darbinieku atlase ar pieredzi projektos iepirkumu nodrošināšanā. Savlaicīga iepirkumu plānošana.	
Sadarbības partneri kavē saistību izpildi	Juridiskais	Vidējs	Sadarbības partneru īstenoto aktivitāšu un izpildes termiņu uzraudzība.	
Sadarbības partneru izstrādātie produkti nav atbilstošā kvalitātē	Juridiskais	Vidējs	Veikt aktivitātes ietvaros izstrādājamo produktu kvalitātes pārraudzību.	
Sadarbības partneru darbības rezultātā veidojas neattiecināmas izmaksas	Vadības Finanšu	Augsts	Sadarbības partneru informēšana par neattiecināmo izmaksu veidošanās riskiem, uzraudzības nodrošināšana. Informatīvu semināru organizēšana sadarbības partneriem, nodrošinot speciālistu konsultācijas.	

3.8. Aprakstīt, kā tiks nodrošināta projekta sasniegto rezultātu uzturēšana pēc projekta pabeigšanas (ne vairāk kā 1000 rakstu zīmes):

Pēc projekta beigām atbalsta sistēmas koordinēšanas funkcijas turpinās Valsts izglītības satura centra Speciālās izglītības nodaļa, kam šīs funkcijas nosaka nolikums.

Izveidoto iekļaujošās izglītības atbalsta centru pedagogiski medicīniskās komisijas speciālisti veiks izglītojamo diagnostiku, ieteiks atbilstošas izglītības programmas un darbosies kā konsultatīvi centri Projekta noteiktajā reģionā. Ar republikas pilsētu pašvaldību atbalstu un, piesaistot reģiona novadu pašvaldību finansējumu savstarpējo norēķinu formā vai slēdzot pakalpojumu pirkšanas līgumus, centri turpinās darbu pēc projekta noslēguma kā reģionālas nozīmes iekļaujošās izglītības atbalsta centri, kuri daļēji pārņems Valsts pedagogiski medicīniskās komisijas funkcijas un nodrošinās izglītojamo spējam atbilstošas izglītības programmas un atbalsta pasākumu ieteikšanu, un sekos pedagogiskā procesa organizēšanai izglītojamiem ar funkcionāliem traucējumiem. Projekta sagatavošanas laikā VISC organizēja tikšanās ar republikas pilsētu pašvaldību pārstāvjiem, kuri pauda izpratni par šādu centru darbības nodrošināšanās nepieciešamību pēc projekta darbības beigām.

Augstskolās, ar kuru atbalstu tiks veidotas Speciālās izglītības laboratorijas projekta ietvaros, jau ir struktūrvienība, kuras padziļināti nodarbojas pētniecības darbu skolēnu speciālo vajadzību jomā, veic metodisko materiālu izstrādi, konsultē speciālās izglītības attīstībā ieinteresētās puses un nodrošina pedagogu profesionālo pilnveidi. VISC aicinās augstskolas – projekta partnerus – institucionalizēt Speciālās izglītības laboratorijas pēc projekta darbības beigām, lai nodrošinātu projekta laikā uzsāktu darbību pēctecību. Tās turpinās sadarbību ar atbalsta centru speciālistiem, lai palīdzētu ieviest uz zinātniskām atziņām balstītas metodikas izmantošanu izglītojamo ar funkcionāliem traucējumiem izglītības nodrošināšanai. Speciālās izglītības laboratoriju pārstāvji pēc izglītības iestāžu pieprasījuma nodrošinās profesionālās pilnveides iespējas pedagogiem.

Pedagogi darbā izmantos projekta ietvaros izstrādātos metodiskos un atbalsta materiālus. Izglītības iestādes tiks nodrošinātas ar izstrādātajiem mācību materiāliem izglītojamiem.

Pedagogu studiju un profesionālās pilnveides programmas uzlabos to pedagogu kompetenci, kas strādās ar izglītojamiem ar funkcionāliem traucējumiem.

3.9. Projekta īstenošanas laika grafiks

Atbilstošās aktivitātes Nr. ¹	2010				2011				2012				2013			
	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.
1. Speciālās izglītības laboratoriju izveide un darbības nodrošināšana, atbalsta skolu atlase					X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	
2.Situācijas izpētes veikšana						X	X	X								
3.Pedagogu studiju programmu uzlabošana un profesionālās pilnveides programmu izstrāde									X	X	X	X	X	X	X	
4.Pedagoģiskās un psiholoģiskās izpētes metožu pielāgošana un standartizācija, speciālistu sagatavošana						X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	
5. Iekļaujošas izglītības atbalsta centru izveide un atbalsta darbības nodrošināšana									X	X	X	X	X	X	X	X
6. Mācību līdzekļu izstrāde								X	X	X	X	X	X			
7. Metodisko un atbalsta materiālu izveide								X	X	X	X	X	X			
8. Materiālu izdošana un piegāde										X	X	X	X			
9. Pasākumi izpratnes paaugstināšanai par iekļaujošas izglītības jautājumiem. Informācijas aprites nodrošināšana.							X	X	X	X	X	X	X	X	X	X

¹ Jāsakrīt ar 2.7.punktā norādītās aktivitātes numuru

4. SADAĻA - PUBLICITĀTE

4.1. Projekta informācijas un publicitātes pasākumu veidi:

Plāksne telpās	X	
Preses relīzes	X	
Informēšana masu medijos	X	
Lielformāta informācijas stendi		
Informācijas plāksnes		
Informācija tīmekļa vietnē	X	
Citi (lūdzu norādīt)		

4.2. Raksturot pasākumus, kas tiks īstenoti, lai izpildītu Eiropas Savienības prasības attiecībā uz projekta publicitāti:

Informācijas un publicitātes pasākumi par projektu un tā norisi tiks īstenoti atbilstoši prasībām, ko nosaka: Komisijas regula (EK) 1828/2006, kas paredz noteikumus par to, kā īstenot Padomes Regulu (EK) Nr. 1083/2006, ar ko paredz vispārīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu un Kohēzijas fondu, un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1080/2006 par Eiropas Reģionālās attīstības fondu un Ministru kabineta 26.06.2007. noteikumi Nr.441 „Eiropas Savienības fondu publicitātes un vizuālās identitātes prasību nodrošināšanas kārtība”;

Visas plānotās projekta aktivitātes informācijas un publicitātes aktivitātes tiks veiktas ar mērķi informēt sabiedrību par Eiropas Sociālā fonda atbalstu izglītībai.

Informatīvie un publicitātes pasākumi:

- sadarbība ar plašsaziņas līdzekļiem, paziņojumi preseī, intervijas, informēšana masu medijos;
- informatīvās plāksnes telpās un informācijas nodrošināšana projekta atbalsta skolās un sadarbības partneru telpās;
- informācijas par projekta īstenošanu sadarbības partneru mājas lapās;
- informācijas par projekta īstenošanas gaitu aktualizēšana mājas lapā ne retāk kā reizi 3 mēnešos;
- izstrādātie projekta materiāli tiks marķēti ar struktūrfondu logo.

Valsts izglītības satura centra mājas lapā tiks izveidota hipersaite uz projekta sadarbības partneru mājas lapām.

5. SADAĻA - SASKAŅA AR HORIZONTĀLAJĀM PRIORITĀTĒM (PAPILDINA PROJEKTA IESNIEGUMA VEIDLAPU, JA IEKĻAUTS PROJEKTA VĒRTĒŠANAS KRITĒRIJOS)

5.1. Aprakstīt projekta ietekmi uz teritorijas līdzsvarotas attīstības horizontālo prioritāti (ne vairāk kā 2000 rakstu zīmes):

Izstrādājot projektu, ir ievērots teritorijas līdzsvarotas attīstības princips. Lai sekmētu līdzvērtīgus izglītības apstākļus izglītojamiem ar funkcionāliem traucējumiem, metodisko atbalstu pedagogiem un pašvaldību pedagogiski medicīnisko komisiju darbiniekiem, aktivitātes ir plānotas tā, lai atbalstu saņemtu visas Latvijas vispārējās un speciālās izglītības iestādes, kā arī vairums pirmskolas un profesionālās izglītības iestāžu. Projektā plānots veidot Speciālās izglītības laboratorijas iesaistot divu reģionālo un vienu Rīgas augstākā izglītības iestādes mācībspēku kolektīvus. Izvēloties atbalsta izglītības iestādes, tiks aptvertas skolas no visiem Latvijas reģioniem – Vidzemes, Zemgales, Kurzemes un Latgales un Rīgas. Sadarbībā ar republikas pilsētām projekta laikā tiks izveidoti iekļaujošas izglītības atbalsta centri. Šādu centru izveide paplašinās izglītības iestāžu Projekta noteiktajā reģionā kurās nav skolas atbalsta komandas, iespējas saņemt metodisko atbalstu izglītojamā mācīšanas traucējumu savlaicīgai noteikšanai un korekcijas pasākumu uzsākšanai. Iespēja saņemt projekta laikā izstrādātos atbalsta materiālus un piedalīties skolotāju profesionālās pilnveides pasākumos tiks nodrošināta skolotājiem visā Latvijas teritorijā.

Pedagoģiski medicīnisko komisiju speciālistu profesionālās kapacitātes stiprināšanā būs iespējams piedalīties visu pašvaldību pedagoģiski medicīnisko komisiju darbiniekiem.

Sabiedrības informēšanas pasākumi par iekļaujošas izglītības sistēmas nepieciešamību aptvers visus Latvijas reģionus.

Projekta laikā pielāgotā un aprobētā simbolu valodas sistēma personām ar kognitīviem traucējumiem „Widgit” būs izmantojama ne tikai Latvijas izglītības iestādēs, bet arī pašvaldību sociālajā darbā.

5.2. Apraksts, kā projektā paredzētās aktivitātes sekmēs vienlīdzīgu iespēju pamatprincipu (dzimumu līdztiesības, aktīvās novecošanās un personu ar invaliditāti tiesību ievērošanu) ievērošanu (ne vairāk kā 2000 rakstu zīmes):

Projekta darbība pamatā ir vērsta uz vienlīdzīgu iespēju pamatprincipu nodrošināšanu, lai izglītojamiem ar funkcionāliem traucējumiem būtu iespējas iegūt kvalitatīvu izglītību jebkurā izglītības iestādē. Projekta ietvaros atbalsts tiks nodrošināts galvenajai mērķgrupai - izglītojamiem ar funkcionāliem traucējumiem - daļai šo izglītojamo ir arī invaliditāte. Projekta aktivitātes veicinās arī dzimumu līdztiesības principa ievērošanu, jo šajā mērķgrupā ir gan zēni, gan meitenes. Dzimumu līdztiesības, aktīvās novecošanās un personu ar invaliditāti tiesības ievērotas arī tajās aktivitātēs, kas vērstas uz pirmsskolas, vispārējās, speciālās un profesionālās izglītības iestāžu pedagogu un pašvaldību pedagogiski medicīnisko komisiju speciālistu, skolu psihologu, logopēdu un speciālās izglītības skolotāju profesionālās kapacitātes paaugstināšanu. Šajās aktivitātēs tiks iesaistīti pedagogi neatkarīgi no viņu dzimuma, vecuma vai invaliditātes. Tikai 11,34% no vispārizglītojošo skolu pedagogiem ir vīrieši (IZM statistikas dati par 2009./2010.m.g), tādēļ būtiska ir pedagogu vīriešu iesaistīšana projektā plānotajos profesionālās pilnveides pasākumos. IZM apkopotie statistikas dati par 2009./2010.mācību gadu liecina, ka zēni ar funkcionāliem traucējumiem ir 63% no kopējā speciālās izglītības iestāžu audzēkņu skaita. Izstrādājot projektā plānotos mācību līdzekļus, to saturs tiks analizēts no dzimumu līdztiesības perspektīvas, lai nodrošinātu dzimuma līdztiesības principa ievērošanu.

Atbilstoši IZM apkopotajiem statistikas datiem 2009./2010.mācību gadā vispārizglītojošās skolās 34,1% pedagogu bija vecāki par 50 gadiem. Nodrošinot šo pedagogu profesionālās pilnveides iespējas, tiks veicināta viņu pilnvērtīga un aktīva darba dzīve un iespēja konkurēt darba tirgū, likvidējot tādus šķēršļus kā zināšanu un prasmju trūkums.

5.3. Apraksts, kā projekts paredz nodrošināt ietekmi uz informācijas sabiedrības horizontālo prioritāti (ne vairāk kā 2000 rakstu zīmes):

Projekts ir pastarpināti saistīts ar informācijas sabiedrības attīstību, taču ar projekta aktivitāšu palīdzību informācijas sabiedrības attīstība tiks veicināta. Informācijas sabiedrības attīstības princips tika ievērots jau projekta sagatavošanas posmā, izmantojot informācijas un komunikācijas tehnoloģiju (IKT) piedāvātās iespējas, lai sazinātos ar sadarbības partneriem, izvērtētu sadarbības iespējas un izteiktu priekšlikumus. Arī projekta darba plānošanā, īstenošanā, uzraudzībā un novērtēšanā tiks ievērots informācijas sabiedrības horizontālās prioritātes princips.

Ar IKT palīdzību tiks nodrošināta informācijas pieejamība par projekta aktivitātēm un īstenošanas gaitu. Projekta īstenošanas laikā Valsts izglītības satura centra mājaslapā būs nodrošināta atbilstoša informācija par projektu pedagogiem, vecākiem, izglītojamiem un sabiedrībai.

Paredzēts izmantot VISC izveidoto e - vidi, lai nodrošinātu informācijas apmaiņu starp projekta mērķgrupām. Projekta īstenošanas laikā tiks izstrādāti elektroniski mācību līdzekļi skolēniem un atbalsta materiālu komplekti pedagogiem.

Vairākas projekta aktivitātes ir vērstas uz pedagogu zināšanu un prasmju pilnveidi, vecāku, izglītojamo un sabiedrības informētības veicināšanu, tādējādi dodot ieguldījumu informācijas sabiedrības veidošanā, veicinot informācijas un komunikācijas tehnoloģiju izmantošanu mācību procesā un sekmējot IKT izmantošanas prasmes.

6. SADAĻA – PROJEKTA IZMAKSAS UN FINANSĒŠANAS AVOTI

6.1. Projekta finansēšanas plāns, LVL

		%	2009	2010	2011	2012	2013	Kopā
		(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7) ²
Kopējās izmaksas					885 506	816 396	359 922	2 061 824
Kopējās izmaksas	Kopējās attiecināmās izmaksas	100 %			885 506	816 396	359 922	2 061 824
	Publiskais finansējums	100 %			885 506	816 396	359 922	2 061 824
	Attiecināmais Eiropas Sociālā fonda finansējums	85%			752 680	693 936	305 934	1 752 550
	Attiecināmais valsts budžeta finansējums	15%			132 826	122 460	53 988	309 274
	Valsts budžeta dotācija pašvaldībām	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
	Attiecināmais pašvaldības budžeta finansējums	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
	Attiecināmais cits publiskais finansējums ³	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
	Privātās attiecināmās izmaksas	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
Neattiecināmās izmaksas		-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----

² Kopējās summas pa ailēm veidojas šādi: (7) = (2) + (3) + (..) + (6)

³ Piemēram, Kultūrkapitālfonda finansējums

6.2. Projekta budžeta kopsavilkums, tai skaitā indikatīvais projekta izmaksu plāns, LVL:

Nr. p.k.	Izmaksu pozīcijas nosaukums*	Vienības nosaukums	Daudzums	Kopējā summa		Izmaksas	
				LVL	%	attiecināmās	neattiecināmās
1.	Netiešās izmaksas, kas nav tieši saistītas ar projekta ietvaros īstenojamām aktivitātēm	mēneši	27	248 243	12	248 243	0
2.	Tiešās izmaksas, kas ir tieši saistītas ar projekta ietvaros īstenojamām aktivitātēm	mēneši	27	1 773 168	86	1 773 168	0
2.1.	Projekta aktivitāšu īstenošanas izmaksas atbalstāmo darbību veikšanai	mēneši	27	1 768 768	X	1 768 768	0
2.1.1.	Atlīdzības izmaksas projekta aktivitāšu īstenošanā iesaistītajām personām, t.sk. VSAOI (24.09%)	personas	250	1 325 863		1 325 863	0
2.1.2.	Apmācību izmaksas pedagogiem un atbalsta personālam			77 157		77 157	0
	Testu izstrāde un apmācība	gab.	2	20 000		20 000	0
	4.aktivitāte (materiālu iegāde)	kompl	1	49 970		49 970	0
	Transporta izdevumi	mēneši	27	7 187		7 187	0
2.1.3.	Mācību, metodisko līdzekļu un izpētes materiālu sagatavošana, izdošana un piegāde, datu bāzes izveide			146 418		146 418	0
	E-materiālu izveide, izdošana	gab.	3	18 790		18 790	0
	Vienotas datu bāzes izveide un uzturēšana atbalsta centros	centri	8	15 000		15 000	0
	Mācību, metodisko līdzekļu un izpētes materiālu sagatavošana, izdošana, iegāde un piegāde	gab.	20	112 628		112 628	0
2.1.4.	Telpu īre un semināru, konferenču, sabiedrības informēšanas pasākumu organizēšanas izmaksas	mēneši	27	109 600		109 600	0
2.1.5.	Nemateriālo ilgtermiņa ieguldījumu izmaksas (licenču un autortiesību iegādes izmaksas)	izglītības iestādes	700	95 000		95 000	0
	Simbolu valodas tulkošana, pielāgošana latviešu valodas prasībām						0
2.1.6.	Komandējumu un darba braucienu izdevumi, t.sk. transporta izmaksas	mēneši	27	14 730		14 730	0
2.2.	Projekta informācijas un publicitātes pasākumu izmaksas atbilstoši normatīvajiem aktiem par Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda finansēto projektu publicitātes un vizuālās identitātes prasību nodrošināšanu (ne vairāk kā 1 % no projekta aktivitāšu īstenošanas izmaksām kopā)			2 000	X	2 000	0
2.3.	Projekta iesnieguma un pamatojošās dokumentācijas sagatavošanas izmaksas (uzņēmuma līguma izmaksas projekta iesnieguma un pamatojošās dokumentācijas sagatavošanai, tai skaitā valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas, ja uz uzņēmuma līguma pamata iesaistītā persona nav reģistrēta kā pašnodarbināta persona);			2 400		2 400	0
3.	Neparedzētās izmaksas (ne vairāk kā 5 % no projekta aktivitāšu īstenošanas izmaksām kopā)			40 412	2	40 412	0
	KOPĀ			2 061 823	100 %	2 061 823	0

*Izmaksu pozīcijas norāda saskaņā ar Ministru kabineta noteikumos par aktivitātes īstenošanu norādītajām izmaksu pozīcijām.

7. SADAĻA – APLIECINĀJUMS

Es, apakšā parakstījies (-usies),

projekta iesniedzēja

Valsts izglītības satura centra
projekta iesniedzēja nosaukums

atbildīgā amatpersona,

Guntis Vasiļevskis,
vārds, uzvārds

vadītājs,
amata nosaukums

apliecinu, ka uz projekta iesnieguma iesniegšanas brīdi,

21.09.2010.:

dd/mm/gggg

- projekta iesniedzējs, kurš neatbilst valsts budžeta iestādes statusam, nav pasludināts par maksātnespējīgu, neatrodas likvidācijas stadijā un tā saimnieciskā darbība nav apturēta vai pārtraukta;
- projekta iesniedzējam nav nodokļu un valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu parādu;
- projekta iesniedzējam ir atbilstošs juridiskais statuss;
- projekta iesniedzējam ir atbilstošs pamatdarbības veids;
- projekta iesniedzēja rīcībā ir pietiekami un stabili finanšu resursi;
- projekta iesniegumā un tā pielikumos iekļautā informācija atbilst patiesībai un projekta īstenošanai pieprasītais Eiropas Sociālā fonda līdzfinansējums tiks izmantots saskaņā ar projekta iesnieguma aprakstu;
- nav zināmu iemeslu, kādēļ šis projekts nevarētu tikt īstenots vai varētu tikt aizkavēta tā īstenošana, un apstiprinu, ka projektā noteiktās saistības iespējams veikt normatīvajos aktos par attiecīgās Eiropas Savienības fonda aktivitātes īstenošanu noteiktajos termiņos;
- projekts netiek un nav ticis finansēts vai līdzfinansēts no citiem Eiropas Savienības finanšu avotiem, kā arī valsts un pašvaldību budžeta līdzekļiem, un projekta ietvaros plānotās darbības nepārklājas ar darbībām, kas tiek finansētas citu Eiropas Savienības fondu aktivitāšu un citu finanšu instrumentu ietvaros;
- projekta apstiprinājuma gadījumā tieši šis projekta iesniegums netiks iesniegts finansēšanai vai līdzfinansēšanai no citiem Eiropas Savienības finanšu avotiem, kā arī valsts un pašvaldību budžeta līdzekļiem.

Apzinos, ka projektu var neapstiprināt līdzfinansēšanai no Eiropas Sociālā fonda, ja projekta iesniegums, ieskaitot šo sadaļu, nav pilnībā un kvalitatīvi aizpildīts, kā arī, ja Ministru kabineta noteikumos par aktivitātes īstenošanu plānotais Eiropas Sociālā fonda finansējums (kārtējam gadam/plānošanas periodam) projekta apstiprināšanas brīdī ir izlietots.

Apzinos, ka nepatiesas apliecinājumā sniegtās informācijas gadījumā administratīva un finansiāla rakstura sankcijas var tikt uzsāktas pret augstāk minēto juridisko personu – projekta iesniedzēju.

Apliecinu, ka projekta iesniegumam pievienotās kopijas atbilst manā rīcībā esošiem dokumentu oriģināliem un projekta iesnieguma kopijas un elektroniskā versija atbilst iesniegtā projekta iesnieguma oriģinālam.

Aņņemos projekta īstenošanā ievērot nediskriminācijas principus un nepieļaut diskrimināciju dzimuma, rases, etniskās izcelsmes, reliģijas, invaliditātes, vecuma vai citu faktoru dēļ.

*Paraksts**:

*Datums**: 21.09.2010.
dd/mm/gggg

*Zīmoga vieta**

* Dokumenta rekvizītus „Paraksts”, „Datums” un „Zīmoga vieta” neaizpilda, ja elektroniskais dokuments ir noformēts atbilstoši elektronisko dokumentu noformēšanai normatīvajos aktos noteiktajām prasībām.